

ת"פ 13646/12/13 - יוסי שליו נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 13646-12-13 מדינת ישראל נ' שליו (עציר)
בפני כב' השופטת אסתר נחליאלי היאט
העותר
יוסי שליו
ע"י ב"כ עו"ד חיה מלול

נגד
המשיבה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

החלטה

1. שתי עתירות לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "**פקודת הראיות**"), הן נושא החלטתי זו.
2. כתב אישום, הכולל שבעה אישומים הוגש ביום 8.12.13 נגד העותר בו מייחסת לו המשיבה עבירות של סחיטה בכח לפי סעיף 427(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), ארבע עבירות של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 רישא לחוק, עבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א) לחוק, עבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק, עבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק ועבירה של החזקה ושימוש לפי סעיף 7(א) ו-(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973.
3. ביום 15.1.14 הוצאה תעודת חיסיון חתומה על ידי השר לביטחון פנים על חלק מהראיות בתיק. הסיבה להוצאת תעודת החיסיון היא החשש כי גילוי המידע החסוי או מסירתו עלולים לפגוע בעניין ציבורי חשוב ולסכן שלומם של בני אדם; לפגוע בשיתוף הפעולה של הציבור עם המשטרה ולחשוף שיטות עבודה ודרכי פעולה של המשטרה, ויפגעו ביעילות פעולותיה.
- בהתאם לסמכות שבדין ניתן חיסיון מלא לחלק מהמסמכים וחסיון חלקי על מספר ראיות ובכללן על המידע המופיע בדו"חות הידיעה שנמסרו לנאשם יחד עם חומרי החקירה.
4. ביום 13.7.14 הוצאה תעודת חיסיון נוספת חתומה על ידי השר לביטחון פנים במסגרתה ניתן חיסיון על כל פרט או מידע שיש בו כדי לגלות את תוכנו של חומר החקירה שסומן נ/1, לרבות פעולת החקירה ותוצאותיה.
5. לציון כי במסגרת התיק דנא כבר הגישה ב"כ העותר שתי בקשות לגילוי חומר חקירה מכוח סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, וכן הגישה עררים על ההחלטות שניתנו בבקשות.
עמוד 1

הבקשה האחת נדונה בפני כבוד השופט שחם ועל החלטתו הוגש ערר שנדון בפני כבוד השופט ג'ובראן; הבקשה השנייה נדונה בפני כבוד השופט מוסק והערר שהוגש על החלטתו נדון בפני כבוד השופט זילברטל.

דיון נוסף במסגרת הבע"ח שהוגש מטעם ב"כ העותר, בהמשך להחלטת כבוד השופט זילברטל, יתקיים בבית משפט זה בפני כבוד השופט מוסק ביום 18.9.14.

6. בדיון שנערך לפני בעתירה לגילוי הראיה החסויה שהגישה ב"כ העותר הנוגעת לתעודת החיסיון הראשונה (15.1.14) שהוצאה בתיק זה, ביקשה ב"כ העותר לקשור תיק זה עם שני תיקים אחרים התלויים ועומדים נגד שני נאשמים אחרים שעניינם מתנהל בבית משפט זה. התיק האחד הוא תיק שנפתח נגד נמרוד אילוז ונדון בפני כבוד השופט דרורי; התיק השני תיק שנפתח נגד ירון כהן בגין אותו מקרה בו מואשם נמרוד אילוז, מתנהל בפני כבוד השופט רומנוב. בשני התיקים הוגשה עתירה לגילוי ראיה חסויה בשל תעודות החיסיון שהוצאו על חלק מהחומרים שבתיקים אלו. לטענת ב"כ העותר, חלק מהמידעים המודיעיניים שהתגלו בתיקים המתנהלים בעניינם של נמרוד אילוז וירון כהן, רלוונטיים לאמינותם של עדי התביעה בתיק דנא ואי גילויים פוגע בהגנת הנאשם, ומשכך עתרה לגלות את זהות הדוברים ואת תוכן השיחות הרלוונטיות.

7. טענה נוספת בפי ב"כ העותר נגעה לחומר עליו חלה תעודת החיסיון השנייה (13.7.14). לדבריה, המשיבה ציינה את דבר קיומו של חומר החקירה המסומן 1/נ שתוכנו לא נחשף כלל להגנה, אף לאבקוויים כלליים. לטענתה, במסגרת הבקשה לגילוי חומר חקירה שנדונה לפני כב' השופט שחם בעניין המכונה על ידי הצדדים "תיק המטען" (בע"ח 17069-02-14), נקבע כי מדובר בחומר חקירה רלוונטי אך ניתנה ארכה למאשימה להוצאת תעודת חיסיון על חומר זה. אלא שבסופו של יום, הודיעה המאשימה כי לא תוצא תעודת חיסיון ואכן הועבר חומר החקירה בתיק לידי ב"כ העותר. ב"כ העותר ציינה כי תוך כדי העיון בחומר שנמסר לה, גילתה כי במסגרת החקירה הוצא צו שלא פורט טיבו ופניותיה למאשימה לקבל מידע בעניין צו זה - נדחו והמאשימה סירבה למסור מידע נוסף. משכך פנתה במהלך הדיון בבקשה לגילוי חומר חקירה, דיון שנערך לפני כבוד השופט מוסק ובו בקשה לגלות את מושא הצו, אלא שאז ביקשה המאשימה ארכה להוצאת תעודת חיסיון נוספת, שאכן הוצאה ונחתמה ביום 13.7.14.

לשיטת ב"כ העותר והגם שכלל אינה יודעת את תוכנו של החומר החסוי, חשוב החומר להגנת העותר ויש להתיר את חשיפתו, שכן "תיק המטען", כך לטענתה, קשור באופן הדוק לאישום 2 בתיק דנא. כדי לנסות ולקבל מידע כלשהו בנוגע לצו שטיבו אינו ידוע לה במסגרת העתירה לגילוי ראיה, ביקשה ב"כ העותר לדעת האם שמו של מושא הצו חוסה תחת תעודת החיסיון, וככל שהתשובה חיובית ביקשה לדעת מה החומר שמסר מושא הצו בהיותו רלוונטי לטענתה לתיק שלפני. יודגש, כי במהלך הדיון הצהירה ב"כ העותר כי אינה מבקשת לקבל חומר שעניינו שיטות חקירה ודרכי פעולה, ככל שהוא חוסה תחת תעודת החיסיון.

8. הדיון שנערך לפני התקיים בתחילה במעמד הצדדים ולאחר מכן במעמד צד אחד בדלתיים סגורות, בהתאם לאפשרות הניתנת בתקנות סדרי הדין (עתירה לגילוי ראיה) התשכ"ט-1969; במהלך הדיון במעמד צד אחד שמעתי את הסברי קציני המודיעין וב"כ המאשימה.

"אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראייה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראייה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה".

10. בהתאם להוראת החוק על בית המשפט לבחון את הראיות החוסות בצל תעודת החיסיון, לשקול את הנסיבות ולערוך איזון בין האינטרס להגן על עבודת המשטרה ועל דרכי פעולתה החוסים תחת תעודת החיסיון, לבין השמירה על זכות הנאשם לקיום הליך הוגן ולמנוע כל פגיעה בהגנתו, וגילוי האמת.

מקום בו שני אינטרסים אלו מתנגשים ובית המשפט משתכנע כי יש בחומר החסוי להועיל להגנת הנאשם, עליו ליתן את הבכורה לאינטרס הציבורי שבעשיית משפט צדק ובניהול הליך הוגן ולהורות על הסרת החיסיון (בש"פ 2782/08 אבו סביח נ' מדינת ישראל (7.4.08) וכן בש"פ 606/08 פלוני נ' מדינת ישראל (18.3.08)). במקרה בו הורה בית המשפט על הסרת החיסיון, עומדת לתביעה האפשרות לגלות את הראייה או לשמור על חיסיון המידע בדרך של סגירת התיק הפלילי המתנהל נגד הנאשם (ב"ש 838/84 ליבני נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 729 (1984) וכן ע"פ 112/89 כיאל נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(1) 459 (1991)).

11. בענייננו, אף ששתי הבקשות שהגישה ב"כ העותר לגילוי החומר החסוי נראות לכאורה טבעיות שכן אין לה למעשה כל מידע על טיב החומר החסוי וממילא על תוכנו, הרי שלאחר שעיינתי בחומרים המבוקשים ושאלתי את ב"כ המשיבה וקציני המודיעין מספר שאלות, שוכנעתי כי בענין העתירה הראשונה לא ניתן למסור, אף לא תיאור חלקי, של חומרים אלו בלי לפגוע בענין הציבורי החשוב עליו בא החיסיון להגן, וכי אין בו אפילו פוטנציאל ראייתי כלשהו העשוי להועיל להגנת העותר או לגרום לו לעיוות דין או להביא לקיפוחו בדרך כלשהי.

אמנם, ככלל, על התביעה מוטלת החובה להביא לידיעת הסנגוריה את תוכן החומר החסוי, ולו בקווים כלליים, שכן ללא חומר זה הסניגור מתנהל "כסומא המגשש את דרכו ללא תכלית", ויתרה מכך גילוי זה אף "מאפשר להאיר את עיניו של בית המשפט מנקודת ראותו של הנאשם" לפני בחינת חשיבות הראייה וערכה היחסי (ע"פ 253/83 מדינת ישראל נ' מסעוד אוחיין (31.12.85)), אולם ייתכנו מצבים בהם גם מסירת התוכן בדרך של פארפרזות לא תתאפשר, שכן גם חשיפה מעין זו עלולה לפגוע בענין הציבורי החשוב ביגנו ניתן החיסיון. להחלטה שלא לגלות את החומר החסוי הגעתי לאחר שפעלתי בהתאם לעקרון "העדיפות היחסית" ולאחר ששקלתי את שני האינטרסים החשובים העומדים משני צדי המתנס - עשיית צדק מחד ושמירה על האינטרס הציבורי מאידך (ב"ש 838/84 ליבני נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3) 729, 737 (1984)), שעה שלאחר בירור ובדיקה מעמיקים וממוקדים, מצאתי כי אין בחומר זה כל פוטנציאל ראייתי העשוי להועיל להגנת הנאשם.

12. אשר לעתירה השנייה הנוגעת לחומר החקירה המסומן נ/1, מצאתי כי אמנם אין מקום למסור לעותר את תוכן החומר החסוי, שאף בו אין כל פוטנציאל ראייתי העשוי להועיל להגנת הנאשם, אולם ראיתי כי יש מקום להבהיר את טיבו של החומר, שכן אין בהבהרה כדי לפגוע בצורה כלשהי בתעודת החיסיון או לחתור תחתיה.

משכך, אני מבהירה כי חומר החקירה החסוי המסומן נ/1 עוסק בשיטות ודרכי פעולה שהופעלו בתיק דנא, ולא רק שאין

בפירוט השיטות (החסויות) כדי להועיל להגנת הנאשם, אלא שאף ב"כ העותר הצהירה בדיון שנערך לפני כי אין לה עניין לדעת זאת.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים לאלתר.

ניתנה היום, כ' אלול תשע"ד, 15 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.